

บทที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

มหาวิทยาลัยทักษิณ มีพื้นที่ทั้งหมด 8,072,000 ตารางเมตร (5,045 ไร่) แบ่งเป็น 2 วิทยาเขต คือ พื้นที่วิทยาเขตสงขลา จำนวน 265,600 ตารางเมตร (166 ไร่) และพื้นที่วิทยาเขตพัทลุง จำนวน 7,806,400 ตารางเมตร (4,879 ไร่) โดยจะทำการสำรวจการใช้พื้นที่ของอาคารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน การบริหารหรือการทำงาน และการบริการ เป็นหลัก ในส่วนวิทยาเขตสงขลา คือ อาคารที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบล เขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา และวิทยาเขตพัทลุง คือ อาคารที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลบ้านพร้าว อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง รายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนพื้นที่ในแต่ละอาคารของมหาวิทยาลัยทักษิณ

ชื่ออาคาร	จำนวนพื้นที่ (ตารางเมตร)
วิทยาเขตสงขลา	
1. อาคารคณะศิลปกรรมศาสตร์	0
2. อาคารคณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ	2,952
3. อาคารคณะศึกษาศาสตร์(หลังเก่า)	0
4. อาคารภาควิชาคณิตศาสตร์	2,184
5. อาคารคณะนิติศาสตร์	2,430
6. อาคารเอนกประสงค์-พลศึกษา	2,846
7. อาคารเพื่อการบริหารและการเรียนการสอน	4,496
8. อาคารเอนกประสงค์ 1 (หอประชุมใหญ่) ตึก A	3,142
9. อาคารเรียนรวมเอนกประสงค์ 1 ตึก B	6,048
10. อาคารหอสมุด	9,657
11. อาคารภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	597
12. อาคารT-Ed1	227
13. อาคารคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	11,060
14. อาคารหอพักนิสิต ปารีชาต1	5,665
15. อาคารหอพักนิสิต ปารีชาต2	5,665
16. อาคารหอพักนิสิต ปารีชาต3	7,767
17. สนามฟุตบอลพร้อมลู่วิ่ง	15,041

ตาราง 1 แสดงจำนวนพื้นที่ในแต่ละอาคารของมหาวิทยาลัยทักษิณ (ต่อ)

ชื่ออาคาร	จำนวนพื้นที่ (ตารางเมตร)
18. สนามเทนนิส	3,148
18. สนามซอฟต์บอล	3,148
19. อาคารคณะศึกษาศาสตร์	14,619
20. อาคารบ้านรัตนเลิศ	144
21. อาคารสำนักคอมพิวเตอร์	2,501
22. โรงปั้นศิลปกรรม	444
23. อาคารชมรมมุสลิมและสถานที่ละหมาด	175
24. โรงยิมแบดมินตัน	468
25. อาคารเรียนรวมเอนกประสงค์ 2	9,843
26. อาคารกิจกรรมนิสิตและสมาคมศิษย์เก่า	1,886
27. อาคารดุริยางคศาสตร์	1,849
28. อาคารภารกิจพัฒนาอาคารสถานที่และสถานีวิจัยเพื่อการศึกษา	953
29. อาคารโรงอาหาร	2,550
30. อาคารหอประชุมเก่า	0
รวมพื้นที่การใช้อาคาร วิทยาเขตสงขลา	121,505
วิทยาเขตพัทลุง	
1. อาคารบริหารและสำนักงานกลาง	11,100
2. อาคารหอประชุมและศูนย์บริการวิชาการ	6,600
3. อาคารวิทยาการสุขภาพและกีฬา	4,568
4. อาคารเรียนรวม1 (ห้อง200คน)	5,788
5. อาคารเรียนรวม2 (ห้อง400คน)	2,693
6. อาคารโรงอาหาร	1,296
7. อาคารปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ 2 (SC2)	10,636
8. อาคารปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ 1 (SC1)	10,284
9. อาคารปฏิบัติการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	926
10. อาคารปฏิบัติการเคมีอุตสาหกรรม	1,600
11. อาคารปฏิบัติการด้านพลังงานทดแทน1	665
12. อาคารปฏิบัติการพฤกษศาสตร์	636

ตาราง 1 แสดงจำนวนพื้นที่ในแต่ละอาคารของมหาวิทยาลัยทักษิณ (ต่อ)

ชื่ออาคาร	จำนวนพื้นที่ (ตารางเมตร)
13. อาคารปฏิบัติการด้านพลังงานทดแทน2	179
14. อาคารศูนย์วิทยบริการ	13,381
15. อาคารปฏิบัติการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอาหาร	817
16. สนามฟุตบอลพร้อมลู่วิ่ง	19,800
17. อาคารศูนย์กิจกรรมนิสิต	2,400
18. อาคารโรงฝึกพลศึกษา	1,880
19. สนามเทนนิส	3,300
20. หอพักอินทนิล1	1,446
21. หอพักอินทนิล2	1,446
22. หอพักอินทนิล3	1,446
23. หอพักอินทนิล4	1,446
24. หอพักอินทนิล5	1,446
25. หอพักอินทนิล6	1,446
26. หอพักพะยอม 1	8,050
27. หอพักพะยอม 2	8,050
28. หอพักพะยอม 3	6,150
29. หอพักพะยอม 4	6,150
30. หอพักรับอรุณ(บุค1)	3,490
31. หอพักอู่สุนทรีย์(บุค2)	3,490
32. หอพักศรีสุริยงค์(บุค3)	3,490
33. อาคารหน่วยศึกษาและวิจัยโคนม	252
34. โรงเรือนเพาะชำโครงเหล็ก	144
35. อาคารโรงรีดนมวัว	960
36. โรงเรือนผสมดินและเก็บวัสดุการเกษตร	100
37. อาคารคอกเลี้ยงโคนม	936
38. อาคารเก็บเครื่องจักร	360
39. โรงผสมอาหาร	240

ตาราง 1 แสดงจำนวนพื้นที่ในแต่ละอาคารของมหาวิทยาลัยทักษิณ (ต่อ)

ชื่ออาคาร	จำนวนพื้นที่ (ตารางเมตร)
40. อาคารปฏิบัติการเทคโนโลยีการเกษตร(พิบูลทอง)	770
41. โรงผลิตยา	48
42. โรงเพาะชำ	48
รวมพื้นที่การใช้อาคาร วิทยาเขตพัทลุง	149,953
รวมพื้นที่ทั้งหมด	271,458

ในการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลการใช้พื้นที่ ได้แบ่งการศึกษาเป็น 2 ส่วน คือ ข้อมูลการใช้พื้นที่ของหน่วยงาน และข้อมูลประสิทธิภาพการใช้ห้องเรียน

1. ข้อมูลการใช้พื้นที่ในแต่ละประเภท แบ่งประเภทการใช้ เป็น 7 ประเภท ได้แก่

1.1 พื้นที่เพื่อการเรียนการสอน มีพื้นที่ 54,458 ตารางเมตร แบ่งเป็นห้องบรรยายและห้องปฏิบัติการ

1.1.1 ห้องบรรยาย มีพื้นที่ 16,493 ตารางเมตร หน่วยงานที่มีพื้นที่ห้องบรรยายมากที่สุด 3 อันดับแรก (นอกเหนือจากพื้นที่ในความดูแลของหน่วยงานส่วนกลางของมหาวิทยาลัย จำนวน 4,759 ตารางเมตร) ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์ มีพื้นที่ 1,866 ตารางเมตร (11.31%) รองลงมาคือ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีพื้นที่ 1,264 ตารางเมตร (7.66%) และคณะศึกษาศาสตร์ มีพื้นที่ 974 ตารางเมตร (5.90%) ส่วนหน่วยงานที่มีพื้นที่ห้องบรรยายน้อยที่สุดคือ คณะเทคโนโลยีและการพัฒนาชุมชน มีพื้นที่ 139 ตารางเมตร (0.84%)

1.1.2 ห้องปฏิบัติการ (ใช้ตามตารางสอนและนอกตารางสอน) มีพื้นที่ 37,965 ตารางเมตร หน่วยงานที่มีห้องปฏิบัติการมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ คณะศึกษาศาสตร์ มีพื้นที่ 24,157 ตารางเมตร (63.62%) รองลงมาคือ คณะวิทยาศาสตร์ มีพื้นที่ 4,098 ตารางเมตร (10.78%) และคณะเทคโนโลยีและการพัฒนาชุมชน มีพื้นที่ 2,610 ตารางเมตร (6.87%) ส่วนหน่วยงานที่มีพื้นที่ห้องปฏิบัติการน้อยที่สุด คือ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มีพื้นที่ 128 ตารางเมตร (0.33%) รายละเอียดปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนของพื้นที่เพื่อการเรียนการสอน จำแนกตามหน่วยงาน

หน่วยงาน / คณะ	พื้นที่เพื่อการเรียนการสอน		รวม
	ห้องบรรยาย	ห้องปฏิบัติการ	
วิทยาเขตสงขลา			
ฝ่ายบริหาร	7,312	856	8,168
สำนักหอสมุด	112	-	112
สำนักคอมพิวเตอร์	252	-	252
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	1,264	448	1,712
คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ	768	128	896
คณะศึกษาศาสตร์	974	24,157	25,131
คณะศิลปกรรมศาสตร์	245	1,382	1,627
คณะนิติศาสตร์	576	-	576
คณะวิทยาศาสตร์	908	3,381	4,289
รวมพื้นที่ วิทยาเขตสงขลา	12,411	30,352	42,763
วิทยาเขตพัทลุง			
ฝ่ายบริหาร	2,238	-	2,238
สำนักคอมพิวเตอร์	435	257	692
คณะวิทยาศาสตร์	958	4,098	5,056
คณะเทคโนโลยีและการพัฒนาชุมชน	139	2,610	2,749
คณะวิทยาการสุขภาพและการกีฬา	312	648	960
รวมพื้นที่ วิทยาเขตพัทลุง	4,082	7,613	11,695
รวมพื้นที่ทั้งหมด	16,493	37,965	54,458

1.2 พื้นที่เพื่อการวิจัย มีพื้นที่ 771 ตารางเมตร หน่วยงานที่มีพื้นที่เพื่อการวิจัยมากที่สุด ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์ วิทยาเขตสงขลา มีพื้นที่ 96 ตารางเมตร (100.00%) รองลงมาคือคณะวิทยาศาสตร์ วิทยาเขตพัทลุง มีพื้นที่ 578 ตารางเมตร (85.62%) และคณะเทคโนโลยีและการพัฒนาชุมชน มีพื้นที่ 97 ตารางเมตร (14.76%) รายละเอียดดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละของพื้นที่เพื่อการวิจัย จำแนกตามหน่วยงาน

หน่วยงาน / คณะ	พื้นที่เพื่อการวิจัย (ตร.ม.)	ร้อยละ
วิทยาเขตสงขลา		
คณะวิทยาศาสตร์	96	100.00
รวมพื้นที่ วิทยาเขตสงขลา	96	100.00
วิทยาเขตพัทลุง		
คณะวิทยาศาสตร์	578	85.62
คณะเทคโนโลยีและการพัฒนาชุมชน	97	14.76
รวมพื้นที่ วิทยาเขตพัทลุง	675	87.54
รวมพื้นที่ทั้งหมด	771	100.00

1.3 พื้นที่เพื่อการบริหาร (สำนักงาน หรือห้องทำงาน) ได้แก่ ห้องทำงานผู้บริหาร ห้องสำนักงาน ห้องพักอาจารย์ ห้องทำงานเจ้าหน้าที่ มีพื้นที่ 19,389 ตารางเมตร หน่วยงานที่มีพื้นที่เพื่อการบริหารมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์ มีพื้นที่ 4,037 ตารางเมตร (20.82%) รองลงมาคือ ฝ่ายบริหารวิทยาเขตสงขลา มีพื้นที่ 2,584 ตารางเมตร (13.37%) และ ฝ่ายบริหารวิทยาเขตพัทลุง มีพื้นที่ 2,568 ตารางเมตร (13.24%) ส่วนหน่วยงานที่มีพื้นที่เพื่อการบริหารน้อยที่สุด คือ บัณฑิตวิทยาลัย มีพื้นที่ 128 ตารางเมตร (0.66%) รายละเอียดดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละของพื้นที่เพื่อการบริหาร จำแนกตามหน่วยงาน

หน่วยงาน / คณะ	พื้นที่เพื่อการบริหาร (ห้องทำงาน)	ร้อยละ
วิทยาเขตสงขลา		
ฝ่ายบริหาร	2,584	21.76
สำนักหอสมุด	736	6.20
สำนักคอมพิวเตอร์	421	3.55
ฝ่ายกิจการนิสิต	596	5.02
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	2,541	21.40
คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ	688	5.79
คณะศึกษาศาสตร์	2,080	17.52
คณะศิลปกรรมศาสตร์	190	1.60
คณะนิติศาสตร์	320	2.69
คณะวิทยาศาสตร์	1,591	13.40

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละของพื้นที่เพื่อการบริหาร จำแนกตามหน่วยงาน (ต่อ)

หน่วยงาน / คณะ	พื้นที่เพื่อการบริหาร	ร้อยละ
	(ห้องทำงาน)	
บัณฑิตวิทยาลัย	128	1.08
รวมพื้นที่ วิทยาเขตสงขลา	11,874	61.24
วิทยาเขตพัทลุง		
ฝ่ายบริหาร	2,568	34.17
สำนักหอสมุด	276	3.67
สำนักคอมพิวเตอร์	591	7.86
ฝ่ายกิจการนิสิต	303	4.03
คณะวิทยาศาสตร์	2,446	32.55
คณะเทคโนโลยีการพัฒนารัฐวิสาหกิจ	639	8.50
คณะวิทยาการสุขภาพและการกีฬา	693	9.22
รวมพื้นที่ วิทยาเขตพัทลุง	7,516	38.76
รวมพื้นที่ทั้งหมด	19,389	100.00

1.4 พื้นที่เพื่อกิจกรรมนิสิต ได้แก่ ห้องคณะกรรมการนิสิต ห้องชมรมต่างๆ มีพื้นที่ 1,573 ตารางเมตร หน่วยงานที่มีพื้นที่เพื่อกิจกรรมนิสิตมากที่สุด 3 อันดับแรก (นอกเหนือจากพื้นที่ในความดูแลของหน่วยงานส่วนกลางของมหาวิทยาลัย จำนวน 1,344 ตารางเมตร) ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์ มีพื้นที่ 155 ตารางเมตร (20.28%) รองลงมาคือ คณะศึกษาศาสตร์ มีพื้นที่ 26 ตารางเมตร (3.21%) และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีพื้นที่ 40 ตารางเมตร (4.94%) รายละเอียดดังตาราง 5

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของพื้นที่เพื่อกิจกรรมนิสิต จำแนกตามหน่วยงาน

หน่วยงาน / คณะ	พื้นที่เพื่อกิจกรรมนิสิต	ร้อยละ
วิทยาเขตสงขลา		
ฝ่ายกิจการนิสิต	735	90.85
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	40	4.94
คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ	8	0.98
คณะศึกษาศาสตร์	26	3.21
รวมพื้นที่ วิทยาเขตสงขลา	809	51.43

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของพื้นที่เพื่อกิจกรรมนิสิต จำแนกตามหน่วยงาน (ต่อ)

หน่วยงาน / คณะ	พื้นที่เพื่อกิจกรรมนิสิต	ร้อยละ
วิทยาเขตพัทลุง		
ฝ่ายกิจการนิสิต	609	79.71
คณะวิทยาศาสตร์	155	20.28
รวมพื้นที่ วิทยาเขตพัทลุง	764	48.56
รวมพื้นที่ทั้งหมด	1,573	100.00

1.5 พื้นที่เพื่อการให้บริการ ได้แก่ พื้นที่ห้องสมุด ห้องประชุม ห้องรับแขก ห้องเก็บของ ห้องครัว ห้องเก็บอุปกรณ์สำหรับการเรียน ห้องพักบุคลากร/อาจารย์ประจำหอพัก ห้องพักนิสิต ห้องพักแม่บ้าน ห้องบริการเพื่อการศึกษา ห้องควบคุมระบบ ห้องละหมาด ห้องเพื่อการสันตนาการหรือบันเทิง ร้านค้าสวัสดิการ และ Common Room มีพื้นที่ 97,658 ตารางเมตร หน่วยงานที่มีพื้นที่เพื่อการให้บริการมากที่สุด 3 อันดับแรก (นอกเหนือจากพื้นที่ที่อยู่ในความดูแลของหน่วยงาน ส่วนกลางของมหาวิทยาลัย จำนวน 88,857 ตารางเมตร) ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์ 3,804 ตารางเมตร (3.89%) รองลงมาคือ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีพื้นที่ 1,356 ตารางเมตร (1.38%) และคณะศึกษาศาสตร์ 1,074 ตารางเมตร (1.09%) รายละเอียดดังตาราง 6

ตาราง 6 แสดงจำนวนและร้อยละของพื้นที่เพื่อการให้บริการ จำแนกตามหน่วยงาน

หน่วยงาน / คณะ	พื้นที่เพื่อการให้บริการ	ร้อยละ
วิทยาเขตสงขลา		
ฝ่ายบริหาร	5,092	5.21
สำนักหอสมุด	5,774	5.91
สำนักคอมพิวเตอร์	1,001	1.03
ฝ่ายกิจการนิสิต	11,058	11.32
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	1,356	1.39
คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ	152	0.16
คณะศึกษาศาสตร์	1,383	1.42
คณะศิลปกรรมศาสตร์	159	0.16
คณะนิติศาสตร์	82	0.08
คณะวิทยาศาสตร์	1,074	1.10
บัณฑิตวิทยาลัย	32	0.03
รวมพื้นที่ วิทยาเขตสงขลา	27,098	27.75

ตาราง 6 แสดงจำนวนและร้อยละของพื้นที่เพื่อการให้บริการ จำแนกตามหน่วยงาน (ต่อ)

หน่วยงาน / คณะ	พื้นที่เพื่อการให้บริการ	ร้อยละ
วิทยาเขตพัทลุง		
ฝ่ายบริหาร	11,776	12.06
สำนักหอสมุด	2,719	2.78
สำนักคอมพิวเตอร์	982	1.01
ฝ่ายกิจการนิสิต	51,051	52.28
คณะวิทยาศาสตร์	2,730	2.80
คณะเทคโนโลยีการพัฒนารัฐวิชน	887	0.91
คณะวิทยาการสุขภาพและการกีฬา	367	0.38
รวมพื้นที่ วิทยาเขตพัทลุง	70,560	72.25
รวมพื้นที่ทั้งหมด	94,469	100.00

1.6 **พื้นที่หมุนเวียน** ได้แก่ ห้องน้ำ ห้องซักล้าง โถง ทางเดิน ระเบียง บันได ลิฟต์ มหาวิทยาลัยมีพื้นที่หมุนเวียน 94,469 ตารางเมตร หรือ 34.80% ของพื้นที่รวมทุกประเภท ในจำนวนนี้เป็นพื้นที่ที่อยู่ในความดูแลของหน่วยงานส่วนกลางของมหาวิทยาลัย 59,322 ตารางเมตร หรือ 62.79% ของพื้นที่หมุนเวียน หน่วยงานที่มีพื้นที่หมุนเวียนมากที่สุด 3 อันดับแรก (นอกเหนือจากพื้นที่ที่อยู่ในความดูแลของหน่วยงานส่วนกลางของมหาวิทยาลัย) ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์ มีพื้นที่ 16,482 ตารางเมตร (17.44%) รองลงมาคือ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีพื้นที่ 5,555 ตารางเมตร (5.88%) และคณะศึกษาศาสตร์ มีพื้นที่ 3,272 ตารางเมตร (3.46%) รายละเอียดดังตาราง 7

ตาราง 7 แสดงจำนวนและร้อยละของพื้นที่หมุนเวียน จำแนกตามหน่วยงาน

หน่วยงาน / คณะ	พื้นที่หมุนเวียน	ร้อยละ
วิทยาเขตสงขลา		
ฝ่ายบริหาร	12,043	12.75
สำนักหอสมุด	2,449	2.59
สำนักคอมพิวเตอร์	828	0.88
ฝ่ายกิจการนิสิต	8,477	8.97
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	5,555	5.88
คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ	1,208	1.28
คณะศึกษาศาสตร์	3,272	3.46
คณะศิลปกรรมศาสตร์	975	1.03

ตาราง 7 แสดงจำนวนและร้อยละของพื้นที่หมุนเวียน จำแนกตามหน่วยงาน (ต่อ)

หน่วยงาน / คณะ	พื้นที่หมุนเวียน	ร้อยละ
คณะนิติศาสตร์	554	0.59
คณะวิทยาศาสตร์	3,256	3.45
รวมพื้นที่ วิทยาเขตสงขลา	38,447	40.70
วิทยาเขตพัทลุง		
ฝ่ายบริหาร	20,471	21.67
สำนักหอสมุด	4,001	4.24
สำนักคอมพิวเตอร์	2,563	2.71
ฝ่ายกิจการนิสิต	12,414	13.14
คณะวิทยาศาสตร์	13,226	14.00
คณะเทคโนโลยีการพัฒนารัฐวิสาหกิจ	752	0.80
คณะวิทยาการสุขภาพและการกีฬา	2,596	2.75
รวมพื้นที่ วิทยาเขตพัทลุง	56,022	59.30
รวมพื้นที่ทั้งหมด	94,469	100.00

1.7 ห้องว่าง มีจำนวน 3,141 ตารางเมตร หรือ 1.24% ของพื้นที่รวมทุกประเภท หน่วยงานที่มีพื้นที่ว่างมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สำนักหอสมุด วิทยาเขตพัทลุง มีพื้นที่ 1,304 ตารางเมตร (41.51%) ซึ่งเป็นบริเวณพื้นที่ชั้น 4 ของสำนักหอสมุด เนื่องจากขาดงบประมาณ ในการจัดซื้อครุภัณฑ์และการต่อเติมห้อง ทำให้ถูกปล่อยไว้เป็นพื้นที่ว่าง รองลงมาคือ ฝ่ายบริหาร วิทยาเขตพัทลุง มีพื้นที่ 894 ตารางเมตร (28.46%) และสำนักคอมพิวเตอร์ วิทยาเขตพัทลุง มีพื้นที่ 254 ตารางเมตร (8.08%) รายละเอียดดังตาราง 8

ตาราง 8 แสดงจำนวนและร้อยละของพื้นที่ว่าง จำแนกตามหน่วยงาน

หน่วยงาน / คณะ	พื้นที่ว่าง	ร้อยละ
วิทยาเขตสงขลา		
ฝ่ายบริหาร	101	24.11
สำนักหอสมุด	163	38.90
ฝ่ายกิจการนิสิต	74	17.66
คณะศึกษาศาสตร์	18	4.30
คณะวิทยาศาสตร์	64	15.27
รวมพื้นที่ วิทยาเขตสงขลา	419	13.34

ตาราง 8 แสดงจำนวนและร้อยละของพื้นที่ว่าง จำแนกตามหน่วยงาน (ต่อ)

หน่วยงาน / คณะ	พื้นที่ว่าง	ร้อยละ
วิทยาเขตพัทลุง		
ฝ่ายบริหาร	894	32.84
สำนักหอสมุด	1,304	47.91
สำนักคอมพิวเตอร์	254	9.33
ฝ่ายกิจการนิสิต	79	2.90
คณะวิทยาศาสตร์	112	4.11
คณะเทคโนโลยีการพัฒนารัฐวิชน	79	2.90
รวมพื้นที่ วิทยาเขตพัทลุง	2,722	86.66
รวมพื้นที่ทั้งหมด	3,141	100.00

จากข้อมูลสรุปได้ว่า มหาวิทยาลัยมีพื้นที่ใช้งานประเภทพื้นที่เพื่อการให้บริการมากที่สุดคือ 36.55% รองลงมา เป็นพื้นที่ประเภทพื้นที่หมุนเวียน 34.98% และพื้นที่เพื่อการเรียนการสอน 18.87%

2. ข้อมูลประสิทธิภาพการใช้ห้องเรียน

ในการศึกษาข้อมูลประสิทธิภาพการใช้ห้องเรียน จะแบ่งการศึกษาวเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ลักษณะ คือ จำแนกตามอาคาร และจำแนกตามห้องเรียนส่วนกลาง ที่อยู่ในความดูแลของหน่วยงานส่วนกลางของมหาวิทยาลัย และจะศึกษาเฉพาะห้องเรียนที่ทางกลุ่มภารกิจทะเบียน นิสิตและบริการการศึกษา ได้จัดให้เป็นห้องที่มีการเรียนการสอน ตามตารางการเรียนการสอนของนิสิตทุกระดับการศึกษา ทั้งภาคการศึกษาที่ 1 และภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ซึ่งในปีการศึกษา 2558 นี้ มีจำนวนห้องเรียนทั้งหมด 331 ห้อง เป็นห้องบรรยาย 146 ห้อง ห้องปฏิบัติการ 188 ห้อง

ในจำนวนห้องเรียนทั้งหมดที่กล่าวมา หากแยกจำนวนห้องเรียนเป็นรายคณะ พบว่า คณะวิทยาศาสตร์ มีจำนวนห้องเรียนมากที่สุด 135 ห้อง คิดเป็นร้อยละ 40.78 รองลงมาคือ คณะศิลปกรรมศาสตร์ 66 ห้อง คิดเป็นร้อยละ 19.93 และคณะศึกษาศาสตร์ 64 ห้อง คิดเป็นร้อยละ 19.33 แต่ในการใช้งานจริง ไม่ได้ใช้ครบตามจำนวนที่มีอยู่ เนื่องจากมีการปิดปรับปรุงซ่อมแซมห้อง หรือเป็นห้องเรียนที่คณะบริหารจัดการใช้เอง ไม่ได้แจ้งต่อกลุ่มภารกิจทะเบียน นิสิตและบริการศึกษานำมาใช้ในการจัดห้องเรียนตามตารางการเรียนการสอน จึงไม่มีข้อมูลการใช้งาน เป็นต้น แต่มีคณะนิเทศศาสตร์เป็นคณะที่มีการใช้ห้องเรียนครบทุกห้อง

โดยภาพรวมของมหาวิทยาลัยทักษิณมีห้องเรียนที่ถูกใช้สอนตามตารางการเรียนการสอนทั้งหมด จำนวน 273 ห้อง คิดเป็นร้อยละ 82.47 ของจำนวนห้องเรียนที่มีอยู่ทั้งหมด แบ่งเป็นห้องบรรยาย 158 ห้อง คิดเป็นร้อยละ 57.87 ของห้องบรรยาย เป็นห้องปฏิบัติการ 115 ห้อง คิดเป็นร้อยละ 42.12 ของห้องปฏิบัติการ

ในจำนวนห้องเรียนที่ไม่ได้ถูกจัดให้ใช้ตามตารางการเรียนการสอน จำนวน 58 ห้อง คิดเป็นร้อยละ 17.52 ของจำนวนห้องเรียนทั้งหมดนี้ คณะวิทยาศาสตร์ มีจำนวนห้องเรียนที่ไม่ได้ถูกจัดให้ใช้ตามตารางการเรียนการสอนมากที่สุด คือ 41 ห้อง ซึ่งเป็นห้องบรรยาย 2 ห้อง ห้องปฏิบัติการ 39 ห้อง รองลงมาคือ คณะเทคโนโลยีและการพัฒนาชุมชน มีจำนวน 11 ห้อง เป็นห้องปฏิบัติการทั้งหมด และคณะศึกษาศาสตร์ มีจำนวน 6 ห้อง เป็นห้องปฏิบัติการทั้งหมด

ข้อสังเกตเพิ่มเติมพบว่า บางคณะได้แจ้งต่อกลุ่มภารกิจทะเบียนนิสิตและบริการ การศึกษานำห้องประชุม ห้องพักอาจารย์ และห้องบริการเพื่อการศึกษา นำมาใช้ในการจัดห้องเรียนตามตารางการเรียนการสอนด้วย ได้แก่ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีการนำห้องประชุมและห้องพักอาจารย์ มาใช้เป็นห้องเรียนบรรยาย จำนวน 3 ห้อง คณะเศรษฐศาสตร์ และบริหารธุรกิจ มีการนำห้องประชุมมาใช้เป็นห้องเรียนบรรยาย จำนวน 2 ห้อง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มีการนำห้องประชุมและห้องพักอาจารย์มาใช้เป็นห้องเรียนบรรยาย จำนวน 2 ห้อง คณะวิทยาศาสตร์ มีการนำห้องพักอาจารย์มาใช้เป็นห้องเรียนบรรยาย จำนวน 1 ห้อง และคณะศึกษาศาสตร์ มีการนำห้องพักอาจารย์ และห้องบริการเพื่อการศึกษา มาใช้เป็นห้องเรียนบรรยาย จำนวน 2 ห้อง เนื่องจากห้องเรียนบรรยายมีไม่เพียงพอต่อการใช้งาน หรือไม่มีห้องเรียนบรรยายที่อยู่ในความดูแลของหน่วยงานเอง รายละเอียดปรากฏดังตาราง 9

ตาราง 9 เปรียบเทียบจำนวนห้องเรียนที่มีอยู่ทั้งหมดกับจำนวนห้องเรียนที่ใช้สอนตามตาราง

การเรียนการสอน ปีการศึกษา 2558

หน่วยงาน/อาคาร	จำนวนห้องเรียนทั้งหมด			จำนวนห้องเรียนที่ใช้สอน			ร้อยละ การใช้ ห้อง บรรยาย	ร้อยละการ ใช้ห้อง ปฏิบัติการ	ร้อยละ ของการ ใช้งาน ทั้งหมด
	บรรยาย	ปฏิบัติการ	รวม	บรรยาย	ปฏิบัติการ	รวม			
วิทยาเขตสงขลา	108	97	205	123	66	189	113.89	68.04	92.20
1. ฝ่ายบริหาร	56	10	66	56	10	66	100.00	100.00	100.00
- อาคารเพื่อการบริหารและการเรียนการสอน	3	0	3	3	0	3	100.00	0.00	100.00
- อาคารเรียนรวมอเนกประสงค์ 1 ตึก B	24	0	24	24	0	24	100.00	0.00	100.00
- อาคารเรียนรวมอเนกประสงค์ 2	29	10	39	29	10	39	100.00	100.00	100.00
2. สำนักหอสมุด	2	0	2	2	0	2	100.00	0.00	100.00
- อาคารหอสมุด	2	0	2	2	0	2	100.00	0.00	100.00
3. สำนักคอมพิวเตอร์	1	1	2	1	2	3	100.00	200.00	150.00
- อาคารสำนักคอมพิวเตอร์	1	1	2	1	2	3	100.00	200.00	150.00
4. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	16	5	21	18	5	23	112.50	100.00	109.52
- อาคารคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	16	5	21	18	5	23	112.50	100.00	109.52
5. คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ	7	1	8	9	1	10	128.57	100.00	125.00
- อาคารคณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ	7	1	8	9	1	10	128.57	100.00	125.00
6. คณะศึกษาศาสตร์	5	14	19	6	7	13	120.00	50.00	68.42
- อาคารคณะศึกษาศาสตร์	1	1	2	3	0	3	300.00	0.00	150.00
- อาคารคณะศึกษาศาสตร์ (หลังเก่า)	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	0.00
- อาคารอเนกประสงค์-พลศึกษา	3	3	6	3	2	5	100.00	66.67	83.33
- อาคารภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	1	6	7	0	1	1	0.00	16.67	14.29
- อาคาร IT-Ed1	0	1	1	0	1	1	0.00	100.00	100.00
- โรงยิมแบดมินตัน	0	1	1	0	1	1	0.00	100.00	100.00
- สนามฟุตบอล	0	1	1	0	1	1	0.00	100.00	100.00
- สนามเทนนิส	0	1	1	0	1	1	0.00	100.00	100.00
7. คณะศิลปกรรมศาสตร์	3	24	27	8	25	33	266.67	104.17	122.22
- อาคารคณะศิลปกรรมศาสตร์	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	0.00
- อาคารดุริยางคศาสตร์	3	14	17	3	15	18	100.00	107.14	105.88
- อาคารหอสมุด (ชั้นล่าง)	0	9	9	1	9	10	0.00	100.00	111.11
- อาคารหอประชุมเก่า	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	0.00
- โรงปั้นศิลปกรรม	0	1	1	0	1	1	0.00	100.00	100.00
8. คณะนิติศาสตร์	4	0	4	4	0	4	100.00	0.00	100.00
- อาคารคณะนิติศาสตร์	4	0	4	4	0	4	100.00	0.00	100.00
9. คณะวิทยาศาสตร์	14	42	56	19	16	35	135.71	38.10	62.50
- อาคารคณะศึกษาศาสตร์	4	41	45	9	15	24	225.00	36.59	53.33
(ใช้ร่วมกับคณะศึกษาศาสตร์)			0			0	0.00	0.00	0.00
- อาคารภาควิชาคณิตศาสตร์	10	1	11	10	1	11	100.00	100.00	100.00
10. บัณฑิตวิทยาลัย	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	0.00
- อาคารเพื่อการบริหารและการเรียนการสอน	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	0.00
(ใช้ร่วมกับฝ่ายบริหาร วิทยาเขตสงขลา)	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	0.00

ตาราง 9 เปรียบเทียบจำนวนห้องเรียนที่มีอยู่ทั้งหมดกับจำนวนห้องเรียนที่ใช้สอนตามตาราง

การเรียนการสอน (ต่อ)

หน่วยงาน/อาคาร	จำนวนห้องเรียนทั้งหมด			จำนวนห้องเรียนที่ใช้สอน			ร้อยละ การใช้ ห้อง บรรยาย	ร้อยละการ ใช้ห้อง ปฏิบัติการ	ร้อยละ ของการ ใช้งาน ทั้งหมด
	บรรยาย	ปฏิบัติการ	รวม	บรรยาย	ปฏิบัติการ	รวม			
วิทยาเขตพัทลุง	38	88	126	35	49	84	92.11	55.68	66.67
1. ฝ่ายบริหาร	16	0	16	15	0	15	93.75	0.00	93.75
- อาคารเรียนรวม 1 (ห้อง 200 คน)	15	0	15	15	0	15	100.00	0.00	100.00
- อาคารเรียนรวม 2 (ห้อง 400 คน)	1	0	1	1	0	1	100.00	0.00	100.00
2. สำนักคอมพิวเตอร์	2	3	5	2	2	4	100.00	66.67	80.00
- อาคารศูนย์วิทยบริการ	2	3	5	2	2	4	100.00	66.67	80.00
3. คณะวิทยาศาสตร์	15	61	76	13	35	48	86.67	57.38	63.16
- อาคารปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ 1 (SC1)	9	19	28	9	14	23	100.00	73.68	82.14
- อาคารปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ 2 (SC2)	3	23	26	3	17	20	100.00	73.91	76.92
- อาคารปฏิบัติการพฤกษศาสตร์	2	8	10	0	0	0	0.00	0.00	0.00
- อาคารปฏิบัติการเคมีอุตสาหกรรม	0	1	1	0	1	1	0.00	100.00	100.00
- อาคารปฏิบัติการด้านพลังงานทดแทน 1	0	2	2	0	0	0	0.00	0.00	0.00
- อาคารปฏิบัติการด้านพลังงานทดแทน 2	0	2	2	0	1	1	0.00	50.00	50.00
- อาคารปฏิบัติการด้านเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	1	6	7	1	2	3	100.00	33.33	42.86
4. คณะเทคโนโลยีและการพัฒนาชุมชน	2	18	20	2	7	9	100.00	38.89	45.00
- อาคารหน่วยศึกษาวิชาลัยโคเนม	0	1	1	0	0	0	0.00	0.00	0.00
- อาคารปฏิบัติการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอาหาร	1	5	6	1	3	4	100.00	60.00	66.67
- อาคารปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ 2 (SC2) (ใช้ร่วมกับคณะวิทยาศาสตร์)	0	3	3	0	1	1	0.00	0.00	0.00
- อาคารปฏิบัติการเทคโนโลยีการเกษตร (อาคารฟักทอง)	1	3	4	1	3	4	100.00	100.00	100.00
- อาคารโรงรีดนมวัว	0	1	1	0	0	0	0.00	0.00	0.00
- อาคารคอกเลี้ยงโคเนม	0	2	2	0	0	0	0.00	0.00	0.00
- โรงเรียนผสมดินและเก็บวัสดุการเกษตร	0	1	1	0	0	0	0.00	0.00	0.00
- โรงเรียนเพาะชำโครงเหล็ก	0	1	1	0	0	0	0.00	0.00	0.00
- โรงผสมอาหาร	0	1	1	0	0	0	0.00	0.00	0.00
5. คณะวิทยาการสุขภาพและการกีฬา	3	6	9	3	5	8	100.00	83.33	88.89
- อาคารวิทยาการสุขภาพและการกีฬา	3	5	8	3	5	8	100.00	100.00	100.00
- โรงผลิตยา	0	1	1	0	0	0	0.00	0.00	0.00
รวมทั้งหมด	146	185	331	158	115	273	108.22	62.16	82.48

หมายเหตุ : * เป็นอาคารที่มีการนำห้องประชุม/ห้องพักอาจารย์/ห้องบริการเพื่อการศึกษา มาใช้เป็นห้องเรียนบรรยาย

ตามตารางการเรียนการสอนด้วย ทำให้ได้ค่าร้อยละการใช้ห้องบรรยาย เกิน 100 เปอร์เซ็นต์

** มีการนำห้องปฏิบัติการและฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ (ห้องบริการเพื่อการศึกษา) ของสำนักคอมพิวเตอร์ วิทยาเขตสงขลา มาใช้เป็นห้องเรียนปฏิบัติการ ตามตารางการเรียนการสอนด้วย ทำให้ได้ค่าร้อยละ การใช้ห้องปฏิบัติการ เกิน 100 เปอร์เซ็นต์

ในด้านขนาดความจุคนในห้องเรียน สำหรับห้องบรรยาย ขนาดความจุที่มีมากที่สุดคือ ขนาดความจุ 61 – 80 คน มีจำนวน 43 ห้อง รองลงมาคือขนาดความจุ 41 – 60 คน มีจำนวน 26 ห้อง และขนาดความจุ 21 – 40 คน มีจำนวน 17 ห้อง ในส่วนห้องปฏิบัติการ ขนาดความจุที่มีมากที่สุดคือ ขนาดความจุไม่เกิน 20 คน มีจำนวน 76 ห้อง รองลงมาคือขนาดความจุ 21 – 40 คน มีจำนวน 66 ห้อง และขนาดความจุ 41 – 60 คน มีจำนวน 41 ห้อง รายละเอียดปรากฏดังตาราง 10

ตาราง 10 จำนวนห้องเรียนใน มหาวิทยาลัยทักษิณ จำแนกตามขนาดความจุ และประเภทห้อง

ขนาดห้อง	จำนวนห้อง		รวมทั้งหมด
	ห้องบรรยาย	ห้องปฏิบัติการ	
ไม่เกิน 20 คน	18	14	32
21 – 40 คน	22	53	75
41 – 60 คน	29	48	77
61 – 80 คน	46	10	56
81 – 100 คน	6	1	7
101 – 150 คน	21	2	23
151 – 200 คน	8	0	8
201 – 250 คน	4	0	4
251 – 410 คน	6	0	6
รวม	160	128	288

ในการวิเคราะห์ชั่วโมงการใช้ห้องเรียน ได้จำแนกชั่วโมงการใช้ห้องเรียนออกเป็น การใช้ในภาคปกติ และภาคสมทบ/พิเศษ ภาคปกติ หมายถึง การใช้ห้องเรียนในวันจันทร์ถึงวันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 8.00 น.-17.10 น. ส่วนภาคสมทบ/ภาคพิเศษ หมายถึง การใช้ห้องเรียนในวันจันทร์ถึงวันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 17.00 น.-21.00 น. รวมถึงวันเสาร์-อาทิตย์ ตลอดทั้งวัน

จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ทั้งห้องบรรยายและห้องปฏิบัติการ ใช้เรียนในภาคปกติมากกว่าภาคสมทบ/พิเศษ โดยห้องบรรยาย ใช้ในภาคปกติ 75.00% ใช้ในภาคสมทบ/พิเศษ 25.00% (ใช้ในภาคปกติมากกว่าภาคพิเศษ 50.00%) ส่วนห้องปฏิบัติการ ใช้ในภาคปกติ 76.01% ใช้ในภาคสมทบ/พิเศษ 23.99% (ใช้ในภาคปกติมากกว่าภาคสมทบ/พิเศษ 52.02%) รายละเอียดปรากฏดังตาราง 11

ตาราง 11 จำนวนชั่วโมงที่ใช้เรียนต่อสัปดาห์ ในภาคปกติ และภาคสมทบ/พิเศษ

ปีการศึกษา 2558 ของแต่ละอาคาร จำแนกตามประเภทห้อง

อาคาร	ห้องบรรยาย					ห้องปฏิบัติการ				
	ชั่วโมงการใช้ ห้องบรรยาย			อัตราการใช้ (ร้อยละ)		ชั่วโมงการใช้ ห้องปฏิบัติการ			อัตราการใช้ (ร้อยละ)	
	ภาค ปกติ	ภาค สมทบ/ พิเศษ	รวม	ภาค ปกติ	ภาค สมทบ/ พิเศษ	ภาค ปกติ	ภาค สมทบ/ พิเศษ	รวม	ภาค ปกติ	ภาค สมทบ/ พิเศษ
วิทยาเขตสงขลา	25	6	31	81.39	18.61	11	3	14	76.85	23.15
1. อาคารเพื่อการบริหารและการเรียนการสอน	23	0	23	100.00	0.00	0	0	0	0.00	0.00
2. อาคารเรียนรวมเอนกประสงค์ 1	32	11	43	74.12	25.88	0	0	0	0.00	0.00
3. อาคารเรียนรวมเอนกประสงค์ 2	39	11	50	77.78	22.22	19	0	19	0.00	0.00
4. อาคารหอสมุด	21	0	21	100.00	0.00	0	0	0	0.00	0.00
5. อาคารสำนักคอมพิวเตอร์	24	0	24	100.0	0.00	21	0	21	100.00	0.00
6. อาคารคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	28	11	38	72.37	27.63	17	2	19	89.19	10.81
7. อาคารคณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ	28	28	47	59.57	40.43	36	4	40	89.87	10.13
8. อาคารคณะศึกษาศาสตร์	22	0	22	100.00	0.00	8	0	8	100.00	0.00
9. อาคารคณะศึกษาศาสตร์ (หลังเก่า)	0	0	0	0.00	0.00	0	0	0	0.00	0.00
10. อาคารเอนกประสงค์-พลศึกษา	23	10	33	69.23	30.77	16	0	16	100.00	0.00
11. อาคารภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	0	0	0	0.00	0.00	0	0	0	0.00	0.00
12. อาคาร IT-Ed1	0	0	0	0.00	0.00	24	4	28	85.71	14.29
13. โรงยิมแบดมินตัน	0	0	0	0.00	0.00	0	0	0	0.00	0.00
14. สนามฟุตบอล	0	0	0	0.00	0.00	13	0	13	100.00	0.00
15. สนามเทนนิส	0	0	0	0.00	0.00	2	0	2	100.00	0.00
16. สนามซอฟต์บอล	0	0	0	0.00	0.00	3	0	3	100.00	0.00
17. อาคารคณะศิลปกรรมศาสตร์	0	0	0	0.00	0.00	0	0	0	0.00	0.00
18. อาคารดุริยางคศาสตร์	57	0	57	100.00	0.00	25	0	25	100.00	0.00
19. อาคารหอประชุมเก่า	0	0	0	0.00	0.00	0	0	0	0.00	0.00
20. โรงปั้นศิลปกรรม	0	0	0	0.00	0.00	12	0	12	100.00	0.00
21. อาคารคณะนิติศาสตร์	4	0	4	100.00	0.00	0	0	0	0.00	0.00
22. อาคารภาควิชาคณิตศาสตร์	31	2	33	95.38	4.62	10	4	14	70.37	29.63
วิทยาเขตพัทลุง	30	24	55	55.75	44.25	15	0	15	100.00	0.00
1. อาคารเรียนรวม 1 (ห้อง 200 คน)	31	9	40	77.50	22.50	0	0	0	0.00	0.00
2. อาคารเรียนรวม 2 (ห้อง 400 คน)	22	0	22	100.00	0.00	0	0	0	0.00	0.00
3. อาคารศูนย์วิทยบริการ	32	0	32	100.00	0.00	0	0	0	100.00	0.00
4. อาคารปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ 1 (SC1)	28	16	43	63.95	36.05	13	0	13	100.00	0.00
5. อาคารปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ 2 (SC2)	36	0	36	100.00	0.00	13	0	13	100.00	0.00
6. อาคารปฏิบัติการเคมีอุตสาหกรรม	0	0	0	0.00	0.00	0	0	0	0.00	0.00
7. อาคารปฏิบัติการด้านพลังงานทดแทน 2	8	0	8	0.00	0.00	0	0	0	0.00	0.00
8. อาคารปฏิบัติการด้านเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	22	0	22	100.00	0.00	15	0	15	100.00	0.00
9. อาคารปฏิบัติการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอาหาร	4	0	4	100.00	0.00	8	0	8	100.00	0.00
10. อาคารปฏิบัติการเทคโนโลยีการเกษตร (อาคารพิบูลทอง)	17	10	26	63.46	36.54	13	0	13	100.00	0.00
11. อาคารวิทยาการสุขภาพและการกีฬา	32	18	49	64.29	25.71	12	0	12	100.00	0.00
รวมเฉลี่ยทั้งหมด	24	8	32	75.00	25.00	11	3	14	76.01	23.99

จากข้อมูล หากคิดชั่วโมงการใช้ห้องเป็นวัน พบว่า ห้องบรรยายถูกใช้งานเฉลี่ยสัปดาห์ละ 4.6 วัน ส่วนห้องปฏิบัติการถูกใช้งานเฉลี่ยสัปดาห์ละ 2.5 วัน หรือหากคิดเป็นชั่วโมงการใช้ห้องต่อวัน พบว่า ห้องบรรยายเฉลี่ยวันละ 7 ชั่วโมง ส่วนห้องปฏิบัติการเฉลี่ยวันละ 4 ชั่วโมง

ในการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิภาพการใช้ห้องเรียนของมหาวิทยาลัยทักษิณ ได้อ้างอิงตามเกณฑ์มาตรฐานของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ซึ่งเกณฑ์มาตรฐานได้กำหนดให้อัตราการใช้ประโยชน์ตามเวลา (ในรายงานฉบับนี้จะเรียกว่า อัตราการใช้ห้อง) ห้องบรรยายเท่ากับ 70% อัตราการใช้ประโยชน์ตามความจุ (ในรายงานฉบับนี้จะเรียกว่า อัตราการใช้พื้นที่) ของห้องบรรยายเท่ากับ 80% และประสิทธิภาพการใช้ห้องบรรยายเท่ากับ 56% ส่วนห้องปฏิบัติการกำหนดให้อัตราการใช้ประโยชน์ตามเวลา (ในรายงานฉบับนี้จะเรียกว่า อัตราการใช้ห้อง) ของห้องปฏิบัติการเท่ากับ 50% อัตราการใช้ประโยชน์ตามความจุ (ในรายงานฉบับนี้จะเรียกว่า อัตราการใช้พื้นที่) ของห้องปฏิบัติการเท่ากับ 80% และประสิทธิภาพการใช้ห้องปฏิบัติการเท่ากับ 40% ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

2.1 ประสิทธิภาพการใช้ห้องเรียน จำแนกตามอาคาร

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการใช้ห้องเรียน อาจพบว่าห้องเรียนในบางอาคาร มีอัตราการใช้ห้อง เกิน 100% เนื่องจาก เกณฑ์มาตรฐานการคำนวณด้านเวลา กำหนดให้ชั่วโมงการใช้ห้องอย่างเต็มที่ต่อสัปดาห์ คือ 36 ชั่วโมง แต่มีการใช้งานจริงเกินกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการใช้ห้องเรียน จำแนกตามอาคาร ในด้านการใช้ห้องบรรยาย พบว่า ทุกอาคารที่ใช้งานมีประสิทธิภาพต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยอาคารที่ใช้งานที่มีประสิทธิภาพสูงสุด 3 อันดับแรก คือ อาคารคณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มีประสิทธิภาพ 25.66% รองลงมาคือ อาคารวิทยาการสุขภาพและการกีฬา มีประสิทธิภาพ 17.46% และอาคารภาคศึกษาศาสตร์ มีประสิทธิภาพ 16.78% สำหรับอาคารที่มีประสิทธิภาพการใช้ห้องบรรยาย ต่ำที่สุด คือ อาคารปฏิบัติการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีประสิทธิภาพ 3.14%

ส่วนด้านการใช้ห้องปฏิบัติการ พบว่า ทุกอาคารที่ใช้งานมีประสิทธิภาพต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยอาคารที่ใช้งานที่มีประสิทธิภาพสูงสุด 3 อันดับแรก คือ อาคารคณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มีประสิทธิภาพ 41.23% รองลงมาคือ อาคาร IT-ED 1 มีประสิทธิภาพ 29.41% และอาคารคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีประสิทธิภาพ 18.89% สำหรับอาคารที่มีประสิทธิภาพการใช้ห้องปฏิบัติการต่ำที่สุด คือ อาคารปฏิบัติการด้านพลังงานทดแทน 2 มีประสิทธิภาพ 1.62% รายละเอียดการใช้ห้องเรียนของแต่ละอาคาร ปรากฏดังตาราง

ตาราง 12 เปรียบเทียบอัตราการใช้ห้อง อัตราการใช้พื้นที่ และประสิทธิภาพการใช้ห้องเรียน

จำแนกตามอาคาร

อาคาร	อัตราการใช้ห้อง (%)		อัตราการใช้พื้นที่ (%)		ประสิทธิภาพ (%)	
	บรรยาย	ปฏิบัติการ	บรรยาย	ปฏิบัติการ	บรรยาย	ปฏิบัติการ
อาคารหอสมุด	56.94	29.40	12.69	19.26	7.22	5.66
อาคารสำนักคอมพิวเตอร์	133.33	56.94	6.61	23.89	8.82	13.60
อาคารคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	105.51	50.83	15.24	37.16	16.08	18.89
อาคารคณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ	129.81	120.83	19.77	34.12	25.66	41.23
อาคารคณะศึกษาศาสตร์	59.72	22.50	8.43	27.27	5.03	6.14
อาคารคณะศึกษาศาสตร์(หลังเก่า)	0	0	0	0	0	0
อาคารอเนกประสงค์-พลศึกษา	116.67	44.44	14.91	34.01	17.40	15.12
อาคาร IT-Ed1	0	152.78	0	19.25	0	29.41
อาคารคณะศิลปกรรมศาสตร์	0	0	0	0	0	0
อาคารหอประชุมเก่า	0	0	0	0	0	0
อาคารดุริยางคศาสตร์	156.25	67.6	9.69	12.22	15.13	8.26
อาคารโรงปั้นศิลปกรรม	0	33.33	0	1.74	0	0.85
อาคารนิติศาสตร์	11.11	0	22.92	0	2.55	0
อาคารภาควิชาคณิตศาสตร์	89.41	48.61	18.77	13.72	16.78	6.67
อาคารศูนย์วิทยบริการ	87.50	43.06	14.78	13.48	12.93	5.80
อาคารปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ (SC1)	133.10	36.97	6.86	25.05	9.13	9.26
อาคารปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ 2 (SC2)	70.83	34.95	7.45	23.45	5.28	8.20
อาคารปฏิบัติการเคมีอุตสาหกรรม	0	0	0	0	0	0
อาคารปฏิบัติการด้านพลังงานทดแทน 2	0	16.67	0	9.72	0	1.62
อาคารปฏิบัติการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	59.72	40.28	5.26	33.58	3.14	13.65
อาคารปฏิบัติการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอาหาร	19.44	20.83	19.49	88.68	3.79	18.47
อาคารปฏิบัติการเทคโนโลยีการเกษตร (ฟักทอง)	72.22	34.72	8.46	35.88	6.11	12.46
อาคารวิทยาการสุขภาพและการกีฬา	136.11	30.69	12.83	44.30	17.46	13.60
รวมเฉลี่ย	75.67	42.16	10.75	23.66	9.08	10.89

2.2 ประสิทธิภาพการใช้ห้องเรียนส่วนกลาง

ห้องเรียนส่วนกลางของมหาวิทยาลัย จะมีเพียงห้องเรียนบรรยายเท่านั้น ดังนั้นผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการใช้ห้องเรียนบรรยายในภาพรวม พบว่าการใช้งานมีประสิทธิภาพต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ คือ ต่ำกว่าเกณฑ์ 35.55% สาเหตุจากการไม่ได้ใช้ประโยชน์ตามความจุห้องอย่างเต็มที่ เมื่อเปรียบเทียบการใช้ห้องบรรยายของแต่ละอาคาร พบว่า อาคารเรียนรวมอเนกประสงค์ 1 มีประสิทธิภาพการใช้งานมากที่สุด คือ 23.30% รายละเอียดปรากฏดังตาราง

ตาราง 13 เปรียบเทียบอัตราการใช้ห้อง อัตราการใช้พื้นที่ และประสิทธิภาพ

การใช้ห้องเรียนส่วนกลาง

อาคาร	อัตราการใช้ห้อง (%)		อัตราการใช้พื้นที่ (%)		ประสิทธิภาพ (%)	
	บรรยาย	ปฏิบัติการ	บรรยาย	ปฏิบัติการ	บรรยาย	ปฏิบัติการ
อาคารเพื่อการบริหารและการเรียนการสอน	63.19	0	27.98	0	17.68	0
อาคารเรียนรวมอนุบาลประสงค์ 1	118.25	0	19.73	0	23.3	0
อาคารเรียนรวมอนุบาลประสงค์ 2	137.34	50.88	7.99	34.39	10.97	17.50
อาคารเรียนรวม 1	111.30	00	14.11	0	15.70	0
อาคารเรียนรวม 2	61.11	0	12.35	0	7.55	0
รวมเฉลี่ย	122.80	12.72	20.54	8.60	18.81	4.38

2.3 เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิภาพการใช้ห้องเรียนกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

2.3.1. เปรียบเทียบประสิทธิภาพการใช้ห้องเรียนในแต่ละอาคารกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

เมื่อเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูลกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด พบว่า การใช้ห้องบรรยาย มีอัตราการใช้ห้องสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ส่วนอัตราการใช้พื้นที่ และประสิทธิภาพการใช้ห้องต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ส่วนห้องปฏิบัติการ มีอัตราการใช้ห้อง อัตราการใช้พื้นที่ และประสิทธิภาพการใช้ห้องต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน รายละเอียดปรากฏดังตาราง 14

ตาราง 14 เปรียบเทียบประสิทธิภาพการใช้ห้องเรียนแต่ละอาคารกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

รายละเอียด	เกณฑ์มาตรฐาน	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	ส่วนต่าง
ห้องบรรยาย			
- อัตราการใช้ห้อง	70%	80.81%	+10.81%
- อัตราการใช้พื้นที่	80%	16.60%	-63.40%
- ประสิทธิภาพ	56%	14.45%	-35.55%
ห้องปฏิบัติการ			
- อัตราการใช้ห้อง	50%	43.61%	-6.39%
- อัตราการใช้พื้นที่	80%	31.93%	48.07%
- ประสิทธิภาพ	40%	12.01%	-27.99%

2.3.2. เปรียบเทียบประสิทธิภาพการใช้ห้องเรียนส่วนกลางกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

เมื่อเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูลกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด พบว่า การใช้ห้องบรรยาย มีอัตราการใช้ประโยชน์ตามเวลาสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ส่วนอัตราการใช้ประโยชน์ตามความจุห้อง และประสิทธิภาพการใช้ห้องต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน รายละเอียดปรากฏดังตาราง 15

ตาราง 15 เปรียบเทียบประสิทธิภาพการใช้ห้องเรียนส่วนกลางกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

รายละเอียด	เกณฑ์มาตรฐาน	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	ส่วนต่าง
ห้องบรรยาย			
- อัตราการใช้ห้อง	70%	118.30	+48.3%
- อัตราการใช้พื้นที่	80%	15.91	-64.09%
- ประสิทธิภาพ	56%	19.13	-36.87%
ห้องปฏิบัติการ			
- อัตราการใช้ห้อง	50%	-	-
- อัตราการใช้พื้นที่	80%	-	-
- ประสิทธิภาพ	40%	-	-

3. ข้อเสนอแนะ

1. ด้านการใช้ประโยชน์ห้องเรียน จากการสำรวจการใช้ประโยชน์พื้นที่อาคารต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยทักษิณ พบว่า มีจำนวนห้องเรียนบรรยายและห้องปฏิบัติการทั้งหมด 316 ห้อง แต่มีเพียง 216 ห้องเท่านั้น ที่กลุ่มภารกิจทะเบียนนิสิตและบริการการศึกษาสามารถนำมาใช้จัดการตามตารางการเรียนการสอน ปีการศึกษา 2558 ได้ รวมไปถึงห้องประชุมและห้องพักอาจารย์จำนวน 10 ห้องที่คณะได้แจ้งต่อกลุ่มภารกิจทะเบียนนิสิตและบริการการศึกษานำมาใช้ในการจัดห้องเรียนตามตารางการเรียนการสอน ปีการศึกษา 2558 เช่นกัน

ส่วนห้องเรียนที่ไม่ได้นำมาจัดการตามตารางการเรียนการสอนนั้น เนื่องจากมีการปิดปรับปรุง เพื่อซ่อมแซม เพื่อเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ หรือเป็นห้องเรียนที่คณะต้องการบริหารจัดการใช้เอง เช่น คณะวิทยาศาสตร์ และคณะเทคโนโลยีและการพัฒนาชุมชน ที่มีร้อยละของการนำห้องเรียนมาใช้ตามตารางการเรียนการสอนไม่ถึงร้อยละ 50 เนื่องจากคณะต้องการบริหารจัดการห้องเรียน ในกรณี 1) สอนขาดเซย 2) บางรายวิชาใช้เวลาเรียนตรงกัน ทำให้นิสิตไม่สามารถลงเรียนพร้อมกันทั้ง 2 วิชาได้ จึงต้องจัดห้องเรียนแยกไว้เรียนในเวลาอื่นต่อไป 3) เป็นห้องเรียนที่ต้องการใช้ในกรณีที่มีการเรียนแบบปฏิบัติการ แต่มีความจำเป็นต้องใช้พื้นที่ถึงสองห้อง

(ในบางครั้ง) ทำให้มหาวิทยาลัยมีห้องเรียนที่ไม่ได้ถูกนำมาใช้ประโยชน์ตามตารางการเรียนการสอน ประจำปีการศึกษา 2558 ได้ จำนวนทั้งหมด 100 ห้อง ดังนั้นหากต้องการนำห้องเรียนดังกล่าวมาใช้ประโยชน์ ควรรีบทำการปรับปรุง ซ่อมแซม เพื่อให้สามารถใช้งานได้เร็วที่สุด และคณะควรลดจำนวนห้องเรียนที่ต้องการบริหารจัดการใช้เอง เพื่อให้กลุ่มภารกิจทะเบียนนิสิตและบริการการศึกษาสามารถบริหารจัดการห้องเรียนให้เกิดประโยชน์ในภาพรวมของมหาวิทยาลัยให้มากที่สุด ในปีต่อ ๆ ไป

2. ด้านประสิทธิภาพการใช้ห้องเรียน จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าการใช้ห้องเรียนบรรยายและห้องปฏิบัติการ ประจำปีการศึกษา 2558 มีประสิทธิภาพต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้เกิดจากสาเหตุคือ การจัดตารางการเรียนการสอนที่จำนวนคนไม่เหมาะสมกับขนาดห้องเรียน อาจเกิดจากการที่มีจำนวนนิสิตลงทะเบียนเรียนในแต่ละวิชาน้อยกว่าที่ประมาณไว้ หรือบางอาคารมีการใช้ประโยชน์ห้องเรียนร่วมกัน 2 คณะ เช่น อาคารคณะศึกษาศาสตร์ ที่มีการใช้งานร่วมกันระหว่างคณะศึกษาศาสตร์กับคณะวิทยาศาสตร์ และอาคารปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ (SC1 และ SC2) ที่มีการใช้งานร่วมกันระหว่างคณะวิทยาศาสตร์กับคณะเทคโนโลยีและการพัฒนาชุมชน ทำให้การจัดตารางการเรียนการสอนไม่สัมพันธ์กับขนาดของห้องเรียน ถึงแม้จะมีการใช้ห้องตลอดทั้งวัน (โดยเฉพาะห้องบรรยายที่มีอัตราการใช้ห้องสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน) ก็ตาม แต่ก็ส่งผลให้มีประสิทธิภาพต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้

ดังนั้นหากต้องการให้สามารถใช้ห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดนั้น ในการจัดตารางการเรียนการสอน ควรคำนึงถึงความเหมาะสมระหว่างจำนวนคนกับความจุของห้อง หรือกรณีที่มีจำนวนนิสิตลงทะเบียนรายวิชานั้น ๆ น้อยกว่าที่ประมาณไว้ อาจจะมีการยุบรวมกลุ่มให้หนึ่งเรียนรวมกัน หรือนำห้องเรียนที่ไม่ได้มาใช้ประโยชน์กลับมาใช้ประโยชน์ต่อไป หรืออาคารเรียนที่ไม่ได้ระบุเป็นอาคารเรียนรวมก็ควรมีการใช้ประโยชน์ในภาพรวมด้วย เพื่อให้การบริหารจัดการเกิดประสิทธิภาพตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดต่อไป

3. ในการวิเคราะห์ครั้งต่อไป ควรมีการกำหนดเกณฑ์พื้นที่ใช้สอยของมหาวิทยาลัยทุกชั้น นอกเหนือจากเกณฑ์พื้นที่ใช้สอยตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้การวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยตรงกับการใช้พื้นที่จริงมากขึ้น เช่น ควรมีการกำหนดเกณฑ์พื้นที่ใช้สอยห้องปฏิบัติการของคณะศิลปกรรมศาสตร์ ต่อนิสิต 1 คน เป็นต้น

4. ควรมีการเพิ่มห้องเรียนที่มีขนาดความจุไม่เกิน 20 คน ขนาดความจุไม่เกิน 40 คน และขนาดความจุไม่เกิน 60 คน เพื่อรองรับการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา และการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี ที่มีจำนวนผู้ลงทะเบียนเรียนไม่มากนัก เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการใช้พื้นที่ห้องเรียนได้อย่างคุ้มค่ามากที่สุด
